

*Bošnjačko nacionalno vijeće
u Republici Srbiji*

**IZVJEŠTAJ O RADU
BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA
ZA 2022. GODINU**

Novi Pazar

SADRŽAJ

I. UVOD

II. FUNKCIONIRANJE VIJEĆA

- A. REDOVAN RAD ORGANA I RADNA TIJELA VIJEĆA
- B. REDOVAN RAD IZVRŠNOG ODBORA VIJEĆA
 - 1. RAD IZVRŠNOG ODBORA PO OBLASTIMA
 - a) *Obrazovanje*
 - b) *Kultura*
 - c) *Informisanje*
 - d) *Službena upotreba bosanskog jezika i pisma*
 - 2. OSTALE AKTIVNOSTI IZVRŠNOG ODBORA
 - a) *Konkurs*
- C. KOORDINACIJA I URED ZA KOORDINACIJU BOŠNJAČKIH VIJEĆA
 - 1. SJEDNICE KOORDINACIJE NACIONALNIH SAVJETA
 - 2. SJEDNICE UREDA KOORDINACIJE BOŠNJAČKIH VIJEĆA

III. REDOVNE AKTIVNOSTI VIJEĆA

- A. NACIONALNI DANI I TRADICIONALNE MANIFESTACIJE
- B. ZNAČAJNE AKTIVNOSTI VIJEĆA
 - 1. POSJETE AMBASADORA/MINISTARA
 - 2. POSJETE I SASTANCI SA PREDSTAVNICIMA INSTITUCIJA I ORGANIZACIJA
 - 3. TRIBINE I KONFERENCIJE
 - 4. SVEČANOSTI I AKADEMIJE
 - 5. IZLOŽBE
 - 6. PROMOCIJE
 - 7. AKTIVNOSTI VIJEĆA
- C. KONKURS I PODRŽANI PROJEKTI
 - 1. JAVNI KONKURS ZA PODSTICANJE PROJEKATA OD OPĆEG INTERESA BOŠNJAKA

IV. USTANOVE VIJEĆA

V. POSEBNI IZVJEŠTAJI

- A. OBRAZOVANJE
- B. PRAVNA SLUŽBA
- C. SLUŽBA INFORMISANJA

VI. PODACI O RADU GLAVNOG UREDA I SLUŽBI VIJEĆA

I. UVOD

Bošnjačko nacionalno vijeće je najviše političko i predstavničko tijelo sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji. Osnovano je 11. maja 1991. godine, pod imenom Muslimansko nacionalno vijeće Sandžaka (MNVS). Do 2003. godine Vijeće djeluje i radi pod nazivom Muslimansko nacionalno vijeće Sandžaka (BNVS), a nakon 2003. godine kao Bošnjačko nacionalno vijeće (BNV).

U periodu od osnivanja do 2003. godine, Bošnjačko nacionalno vijeće Sandžaka i njegovi predstavnici učestvovali su na velikom broju međunarodnih konferencija i drugih skupova posvećenih rješavanju krize u bivšoj Jugoslaviji: Mirovnoj konferenciji o Jugoslaviji u Londonu od 26. do 28. avgusta 1992. godine, Mirovnoj konferenciji u Ženevi 16. i 17. septembra 1992. godine, i drugim zemljama. Zahvaljujući aktivnostima Bošnjačkog nacionalnog vijeća i njegovih predstavnika u tom periodu, pitanje ostvarenja nacionalnih prava sandžačkih Bošnjaka i statusa Sandžaka internacionalizirano je na najvišem evropskom i svjetskom nivou.

Bošnjačkom nacionalnom vijeću se Zakonom o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina povjeravaju određena javna ovlaštenja, pa u skladu sa tim Vijeće ima pravo da zauzima stavove, pokreće inicijative i preduzima mjere u vezi sa svim pitanjima koja su neposredno vezana za položaj, identitet i prava Bošnjaka.

Zakon o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina definirao je pravo učešća Vijeća u odlučivanju kao i samostalnost odlučivanja o pojedinim pitanjima, a sve u cilju ostvarivanja kolektivnih prava nacionalne manjine na samoupravu, te u skladu s tim u izvještajnom periodu nastavilo se sa praćenjem i analizom ostvarivanja kolektivnih prava u svim oblastima povezanim sa očuvanjem identiteta, statusom, položajem i pravima Bošnjaka u Republici Srbiji.

Bošnjačko nacionalno vijeće kao najviše političko i predstavničko tijelo Bošnjaka radilo je u izvještajnom periodu punim kapacitetom i ostvarilo sve planirane aktivnosti.

U cilju obilježavanja značajnih datuma za Bošnjake, Vijeće je u 2022. godini realiziralo sve planirane manifestacije.

Bošnjačko nacionalno vijeće uložilo je ogromne napore u procesu Popisa stanovništva koji je sproveden krajem 2022. godine. Od samog početka 2022. godine, kada je i počela kampanja za Popis stanovništva, Vijeće je koptiralo svoje predstavnike u svim radnim tijelima za sprovođenje Popisa, kako na republičkom tako i na lokalnom nivou. U cilju masovnijeg i uspješnijeg popisa stanovništva, Vijeće je sprovelo brojne aktivnosti i posjete sandžačkim gradovima i na taj način direktno učestvovalo u medijskoj kampanji i jačanju svijesti stanovništva o značaju Popisa.

Posebno značajne aktivnosti u 2022. godini odnosile su se na oblast obrazovanja na bosanskom jeziku, na kojem Vijeće godinama unazad, a posebno od početka ostvarivanja nastave na bosanskom jeziku, niže najbolje rezultate.

Vijeće je na osnovu praćenja i analize cjelokupnog procesa obrazovanja definiralo izazove i prepreke i pristupalo se rješavanju i podršci u njihovom prevazilaženju.

Ono čime se Vijeće posebno ponosi u 2022. godini iz oblasti obrazovanja jesu projekti: izrada i izdavanja *Historijskog priručnika* „Kratke crtice iz prošlosti Bošnjaka“, koji su podijeljeni školama i koriste ih učenici 6, 7. i 8. razreda osnovne škole, kao i izdavanje treće knjige iz *Edicije „Interpretacije iz bošnjačke književnosti“*, „Usmena proza Bošnjaka“, autorice Amire Dervišević.

Projekti su realizirani u saradnji sa ustanovama koje je Vijeće osnovalo. Projekat Historijske čitanke koji je izdao Centar za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“, podržan je i od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, kao i projekat „Usmena proza Bošnjaka“, koji je izdao Zavod za kulturu sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji.

Kao i prethodnih godina, Vijeće je nastavilo sa kontinuiranim praćenjem i analizom broja učenika u nastavi na bosanskom, međutim, mora se konstatirati, pored napretka u procentu učenika koji pohađaju nastavu na bosanskom jeziku, velike migracije stanovništva iz Sandžaka koje su evidentne zadnjih godina, uticale su na to da se smanji ukupan broj djece u školama u Sandžaku.

Bošnjačko nacionalno vijeće raspisalo je konkurs iz oblasti kulture, obrazovanja i službene upotrebe jezika i pisma za finansiranje projekata od općeg interesa za Bošnjake, koji je sproveden tokom 2022. godine. Vijeće je na osnovu odluke Komisije podržalo 22 najbolja projekta. Projekti su u velikoj mjeri doprinijeli ostvarivanju postavljenih ciljeva u oblastima iz djelokruga rada Vijeća.

U 2022. godini adekvatno se reagiralo na sve oblike kršenja ljudskih i manjinskih prava u Srbiji, te je Vijeće reagiralo kako kod nadležnih organa u Republici Srbiji, domaćih nezavisnih tijela kao što je Zaštitnik građana, Povjerenica za zaštitu ravnopravnosti i pravosudni organi, tako i kod međunarodnih institucija. Imajući u vidu da je u ovom periodu Republika Srbija kandidat za EU, bilo je prioritet usmjeriti pažnju i na položaj bošnjačkog naroda u Srbiji i činjenično dokazivati diskriminaciju sa kojom se bošnjački narod u Srbiji sreće u oblasti zdravstva, obrazovanja, ekonomije i dr. Na stotine adresa diplomatskih predstavništava, međunarodnih misija, i drugih institucija koje imaju svoje predstavništvo u Srbiji poslata su pisma u kojima je skrenuta pažnja na neravnopravan položaj Bošnjaka u odnosu na većinski narod u Srbiji, kao i nemogućnost korištenja prava koja su zagarantirana Ustavom i zakonima Republike Srbije, a tiču se nacionalnih manjina.

Kontinuirane aktivnosti sprovedene su tokom 2022. godine u smjeru jačanja i unapređenja institucionalne saradnje sa BiH, Republikom Turskom tako i sa predstavnicima Bošnjaka u svim zemljama regiona. Jačanje saradnje sa bošnjačkom dijasporom u Evropi kao i saradnje sa udruženjima Bošnjaka u Republici Turskoj bio je jedan od primarnih zadataka Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Nastavljena je i intenzivirana saradnja sa Bošnjacima iz regiona kroz Koordinaciju svih bošnjačkih vijeća na prostoru bivše SFRJ. Ured za koordinaciju bošnjačkih vijeća čine predstavnici bošnjačkih vijeća: Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i Kosova.

Kroz redovne sastanke Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u Republici Srbiji, nastavili smo i unaprijedili saradnju sa svim nacionalnim vijećima nacionalnih manjina u Republici Srbiji.

Vijeće je intenzivno radilo na očuvanju i promociji bošnjačke kulture i tradicije, djelovalo je u svim oblastima koje su u nadležnosti Vijeća po čemu je ovdje i u svijetu prepoznato kao najviše predstavničko i političko tijelo Bošnjaka, institucija kojoj se obraćaju i uvažavaju je svjetski lideri i zvaničnici.

II. FUNKCIONIRANJE VIJEĆA

A. REDOVAN RAD ORGANA I RADNIH TIJELA VIJEĆA

Bošnjačko nacionalno vijeće u skladu sa zakonom i svojim Statutom, preko svojih organa samostalno sprovodi data ovlaštenja u oblasti obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma.

Vijeće u skladu sa zakonom inicira donošenje i prati sprovođenje zakona i drugih propisa iz oblasti kulture, obrazovanja, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma, kao i drugih propisa kojima se uređuju Ustavom garantirana prava Bošnjaka. Vijeće je zakonom ovlašteno da zauzima stavove, pokreće inicijative i preduzima mjere u vezi sa svim pitanjima koja su neposredno povezana sa položajem, identitetom i pravima Bošnjaka

U skladu sa Statutom i Poslovníkom Vijeća, sjednice Vijeća se održavaju po potrebi, a najmanje jednom u šest mjeseci. Svečana sjednica Vijeća se održava radi obilježavanja nacionalnih blagdana Bošnjaka, a može se održati i drugim svečanim povodom.

U izvještajnom periodu Vijeće je održalo jednu redovnu sjednicu Vijeća.

Izvršni odbor Vijeća u skladu sa svojim ovlaštenjima, koja su mu data Poslovníkom i Statutom Vijeća, pored ostalog, priprema prijedlog Statuta, finansijskog plana (budžeta), finansijskog izvještaja i završnog računa Vijeća, utvrđuje prijedloge odluka koje donosi Vijeće, te sprovodi i kontroliše izvršavanje odluka Vijeća.

Izvršni odbor Vijeća je zadužen da sprovodi povjerena ovlaštenja iz oblasti obrazovanja na bosanskom jeziku, bošnjačke kulture, službene upotrebe bosanskog jezika i pisma i informiranja na bosanskom jeziku, te razmatra prijedloge o zauzimanju stavova, pokretanja inicijativa i preduzimanja mjera u vezi sa svim pitanjima koja su neposredno povezana sa položajem, identitetom i pravima pripadnika bošnjačke nacionalne manjine.

Izvršni odbor je održavao sjednice kako u Glavnom uredu Vijeća tako i putem online platformi.

U izvještajnom periodu Izvršni odbor Vijeća je održao 30 sjednica:

- 24 redovne sjednice, zasjedanje u Glavnom uredu i
- 6 redovnih elektronskih sjednica (mejl izjašnjavanje).

Stručni odbori Vijeća u skladu sa Poslovníkom i Statutom Vijeća pripremaju prijedloge odluka, pripremaju strategije, planove, programe, platforme i pokreću inicijative za potrebe Vijeća radi ostvarivanja prava Bošnjaka garantovanih Ustavom i zakonom. Stručni odbori Vijeća imaju ovlaštenja da iniciraju raspravu o pojedinim pitanjima kao i da obavljaju i druge poslove u skladu sa zakonom, Statutom i odlukama Vijeća.

U 2022. godini u Bošnjačkom nacionalnom vijeću održano je 14 sjednica odbora Vijeća, i to:

- dvije sjednice Odbora za obrazovanje;
- dvije sjednice Odbora za kulturu;
- šest sjednica Odbora za informisanje;
- tri sjednice Odbora za službenu upotrebu jezika i pisma;
- jedna sjednica Odbora za kontrolu i nadzor ostvarivanja prava Bošnjaka.

B. REDOVAN RAD IZVRŠNOG ODBORA VIJEĆA

U skladu sa Statutom i Poslovníkom Vijeća, članovi Izvršnog odbora, starajući se o sprovođenju ovlaštenja iz oblasti za koju su zaduženi, shodno zakonu i Statutu na održanim sjednicama, usvojili su:

- Odluku o usvajanju Izvještaja o godišnjem popisu čiji je sastavni dio i Izvještaj o popisu umjetničkih slika na dan 31. 12. 2021. godine;
- Odluku o usvajanju Izvještaja komisije za dodjelu sredstava iz budžeta Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za podsticanje projekata od općeg interesa Bošnjaka za 2021. godinu;
- Odluku o raspisivanju Javnog konkursa za dodjelu sredstava iz budžeta Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za podsticanje projekata od općeg interesa Bošnjaka za 2022. godinu;
- Rješenje o formiranju komisije za dodjelu sredstava pravnim licima za finansiranje i sufinansiranje projekata od općeg interesa za Bošnjake; za predsjednika Komisije izabrana je dr. Amela Malićević, doktor didaktičko-metodičkih nauka;
- Odluku kojom su podržana 22 projekta pristigla na Javnom konkursu za dodjelu sredstava iz budžeta Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za podsticanje projekata od općeg interesa Bošnjaka koje realizuju pravna lica za 2022. godinu;
- Odluku o usvajanju završnog računa Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za 2021. godinu;
- Odluku o usvajanju revizorskog izvještaja za 2021. godinu;
- Odluku o usvajanju Programa svečane dodjele vaučera učenicima generacije za školsku 2021/22. godinu;
- Odluku o podršci projekta „Sandžačka šuma Turskoj“;
- Odluku o angažovanju prevodioca i lektora za prevođenje školske evidencije za „Prosvetni pregled“.

1. RAD IZVRŠNOG ODBORA PO OBLASTIMA

U 2022. godini Izvršni odbor je, na prijedlog stručnih odbora, tijela i stručnih saradnika u odborima Vijeća, donio različite odluke koje su od velikog značaja za unapređenje i rad u četiri oblasti u kojima Vijeće ima ovlaštenja.

a) *Obrazovanje*

U oblasti obrazovanja, u izvještajnom periodu, članovi Izvršnog odbora su na prijedlog Odbora za obrazovanje razmatrali zahtjeve, te na osnovu praćenja rada i postignutih rezultata, a cilju unapređenja ostvarivanja prava u oblasti obrazovanja, donijeli više odluka i mišljenja na zahtjeve obrazovno-ogdgovnih ustanova.

Pozitivno mišljenje na izbor direktora:

- Tehničke škole u Tutinu;
- Predškolske ustanove „Maslačak“ u Sjenici;
- Tehničko-poljoprivredne škole u Sjenici;
- Osnovne škole „12. decembar“ u Sjenici;
- Gimnaziji u Tutinu;
- Osnovne škole „Meša Selimović“ Ribariće, u Tutinu;
- Osnovne škole „25. maj“ u Delimeđu;
- „Gimnaziji“ u Novom Pazaru;
- Osnovne škole „Jovan Jovanović Zmaj“ Raždaginja, u Sjenici;
- Osnovne škole „Mur“ u Novom Pazaru;
- „Ekonomsko-trgovinske škole“ u Novom Pazaru;
- Osnovne škole „Meša Selimović“ Ribariće, u Tutinu;
- Osnovne škole „Vuk Karadžić“ u Novom Pazaru;
- Osnovne škole „Rifat Burdžović Tršo“ u Novom Pazaru.

Utvrđeni prijedlozi za imenovanje članova Školskih odbora:

- U Osnovnoj školi „Vuk Karadžić“ iz Novog Pazara iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Meša Selimović“ iz Ribarića, Tutin, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „25. maj“ iz Delimeđa, Tutin, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Aleksa Đilas Bećo“ iz Drage, Tutin, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Rifat Burdžović Tršo“ u Tutinu, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Dr. Ibrahim Bakić“ iz Ljeskove, Tutin, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Rifat Burdžović Tršo“ iz Karajukića Bunara, Sjenica, iz reda predstavnika lokalne samouprave;

- U Osnovnoj školi „Mur“ iz Novog Pazara iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Jovan Jovanović Zmaj“ Novi Pazar, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Desanka Maksimović“ Novi Pazar, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Jošanica“ iz Lukara, Novi Pazar, iz reda predstavnika lokalne samouprave;
- U Osnovnoj školi „Vuk Karadžić“ iz Kladnice, Sjenica, iz reda predstavnika lokalne samouprave.

Pozitivno mišljenje na prijedlog članova školskog odbora iz reda predstavnika lokalne samouprave utvrđen na sjednici Gradskog vijeća grada Novog Pazara, i to:

- Srednjoj Tehničkoj školi;
- Osnovnoj školi „Bratstvo“;
- Osnovnoj školi „Dositej Obradović“;
- Osnovnoj školi „Đura Jakšić“ Trnava;
- Srednjoj „Ekonomsko-trgovinskoj školi“;
- Srednjoj školi „Gimnaziji“;
- Osnovnoj školi „Rifat Burdžović Tršo“;
- Srednjoj „Ugostiteljsko-trgovinskoj školi“;
- Osnovnoj školi „Stefan Nemanja“;
- UO PU „Mladost“.

U cilju unapređenja nastave na bosanskom jeziku, u postupku izrade i prevođenja udžbenika kao i procesu reforme obrazovanja koja za sobom nosi izmjenu udžbenika za nastavu na bosanskom jeziku, Izvršni odbor je utvrdio proceduru i sproveo postupak davanja saglasnosti na vjerodostojnost prijevoda udžbenika sa srpskog na bosanski jezik, te davanja mišljenja na rukopise udžbenika na bosanskom jeziku za veliki broj udžbenika.

Date saglasnosti na prijevod/rukopis udžbenika:

- *Informatika i računarstvo* – udžbenik za 8. razred osnovne škole, autora Svetlane Mandić;
- *Tehnika i tehnologija* – udžbenik za 7. razred osnovne škole, autora Nenada Stamenkovića i Alekse Vučićevića;
- *Tehnika i tehnologija* – udžbenik za 8. razred osnovne škole, autora Nenada Stamenkovića i Alekse Vučićevića;
- *Naš jezik*, Bosanski jezik za 4. razred osnovne škole, autorica Adele Melajac i Sanele Međedović;
- *Digitalni svijet* za 3. razred osnovne škole, autorica Marine Injac, Jelene Batanjac;
- Na rukopis *Radne sveske* uz udžbenik *Naš jezik* za četvrti razred osnovne škole, autorice Birsene Džanković.

Članovi Izvršnog odbora u 2022. godini, u okviru svojih zakonskih ovlaštenja, a na osnovu zahtjeva osnovnih škola, razmatrali su zahtjeve osnovnih škola u Sandžaku u vezi sa formiranjem odjeljenja. Na osnovu Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, izdali su pozitivna mišljenja na formiranje odjeljenja koja broje manje od 15 upisanih učenika, za ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada na bosanskom maternjem jeziku i to:

- Na osnovu zahtjeva OŠ „Vuk Karadžić“ iz Kladnice dato je POZITIVNO MIŠLJENJE za ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada na bosanskom jeziku u izdvojenim odjeljenjima u prvom razredu školske 2022/2023. godine u tri odjeljenja i to: u Kladnici jedno odjeljenje, u izdvojenome odjeljenju Ursule jedno kombinirano odjeljenje I i II razreda, kao i u izdvojenome odjeljenju Sugubine jedno kombinirano odjeljenje I i IV razreda, za manje od 15 učenika upisanih u Osnovnoj školi „Vuk Karadžić“ iz Kladnice, Sjenica.
- Na osnovu zahtjeva OŠ „Halifa bin Zaid Al Nahjan“ dato je POZITIVNO MIŠLJENJE za ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada na bosanskom jeziku u izdvojenim odjeljenjima školske 2022/2023. godine i to: 16 odjeljenja u matičnoj školi u Dojeviću, 8 odjeljenja u IO Sebečevo, 8 odjeljenja IO Požega, 1 odjeljenje u IO Sopoćani, kao i grupe koje pohađaju predmet Bosanski jezik sa elementima nacionalne kulture i to 13 u matičnoj školi na Dojeviću, 5 odjeljenja u IO Sopoćani i 1 odjeljenje u IO Baletiće.
- Na osnovu zahtjeva OŠ „Aleksa Šantić“ Crkvine, dato je POZITIVNO MIŠLJENJE za ostvarivanje obrazovno-odgojnog rada na bosanskom jeziku školske 2022/2023. godine i formiranje odjeljenja za manje od 15 učenika.
- Na osnovu zahtjeva Tehničke škole dato je POZITIVNO MIŠLJENJE za ostvarivanje obrazovno-odgojnog rada na bosanskom jeziku školske 2022/2023. godine za formiranje odjeljenja za manje od 15 učenika.
- Na osnovu zahtjeva OŠ „Vuk Karadžić“ dato je POZITIVNO MIŠLJENJE za ostvarivanje obrazovno-odgojnog rada na bosanskom jeziku školske 2022/2023. godine, te formiranje šest odjeljenja prvog razreda.
- Na osnovu zahtjeva SŠ „Ugostiteljko-turistička škola“ dato je POZITIVNO MIŠLJENJE za ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada na bosanskom jeziku školske 2022/2023. godine za manje od 15 učenika i to: smjer Turistički tehničar 15 učenika za prvi razred i Ugostiteljski tehničar 12 učenika za četvrti razred.

b) Kultura

U oblasti kulture, u izvještajnom periodu, članovi Izvršnog odbora su na prijedlog Odbora za kulturu kao i stručne službe Vijeća razmatrali zahtjeve, te u cilju unapređivanja ostvarivanja prava u oblasti kulture, donijeli više odluka i mišljenja, te su utvrđeni prijedlozi programa obilježavanja manifestacija i događaja u Vijeću i to:

- Dato je Mišljenje sa utvrđenom listom prioriteta za projekte pristigle na Konkurs Ministarstva kulture za sufinansiranje kulturnih sadržaja na jezicima nacionalnih manjina u 2022. godini;
- Utvrđen je prijedlog obilježavanja 21. februara – Dana maternjeg jezika;
- Utvrđen je prijedlog programa obilježavanja *Bajramskog prijema* za Bajram i Kurban-bajram;
- Utvrđen je prijedlog programa obilježavanja 11. maja – Dana bošnjačke nacionalne zastave;
- Utvrđen je prijedlog programa obilježavanja 11. jula – Dana sjećanja;
- Utvrđen je prijedlog programa Svečane dodjele vaučera učenicima generacije za školsku 2021/22.
- Utvrđen je prijedlog programa aktivnosti za Popis 2022. godine;
- Utvrđen je prijedlog programa obilježavanja projekta Likovna kolonija „Sjenica 2021“;
- Utvrđen je prijedlog programa obilježavanja 28. septembra – Dana Bošnjaka;
- Utvrđen je prijedlog programa obilježavanja 25–27. oktobra – Dani samoopredjeljenja;
- Utvrđen je prijedlog programa obilježavanja 20. novembra – Dana Sandžaka.

c) Informisanje

U oblasti informisanja na bosanskom jeziku, u izvještajnom periodu, članovi Izvršnog odbora su na prijedlog Odbora za informisanje, kao i materijala koji su spremale stručne službe Vijeća, razmatrali pristigle zahtjeve od Ministarstva kulture i informisanja i Ministarstva državne uprave lokalne samouprave, te u cilju unapređenja ostvarivanja prava u oblasti informisanja utvrdili su listu projekata i izdali dva mišljenja i to:

- Dato je Mišljenje Ministarstvu kulture i informisanja za projekte na Konkursu za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja na jezicima nacionalnih manjina u 2022. godini prema prioritetima od značaja za Bošnjake u Republici Srbiji;
- Povodom 1. februara 2022. godine – Dana novinara Sandžaka – održana tribina „Sloboda medija od devedesetih do danas“.

d) Službena upotreba bosanskog jezika i pisma

U cilju unapređenja ostvarivanja prava koja se tiču službene upotrebe bosanskog jezika i pisma, Izvršni odbor je u ovom izvještajnom periodu, na osnovu prijedloga Odbora za službenu upotrebu jezika i pisma, usvojio i odobrio projekat ostvarivanje manjinskih prava na lokalnom nivou, preciznije:

- Održavanje seminara: „Ovlaštenja lokalnih vlasti u oblasti službene upotrebe jezika i pisma i drugim oblastima bitnim za očuvanje nacionalnog identiteta“.

2. OSTALE AKTIVNOSTI IZVRŠNOG ODBORA

U ovom izvještajnom periodu, članovi Izvršnog odbora su na prijedlog odbora u Vijeću, kao i stručnih službi Vijeća, ali i na osnovu pristiglih zahtjeva koji su proistekli iz redovnih aktivnosti i procedura rada osnovnih škola, lokalnih samouprava, izdavačkih kuća, raznih ustanova, pravnih i fizičkih lica razmatrali, utvrđivali, te donosili zaključke, mišljenja i odluke.

a) *Konkurs*

Jedna od važnijih oblasti kojima se Izvršni odbor bavio u toku 2022. godine jesu konkursi koje je Vijeće sprovelo u okviru svojih aktivnosti i nadležnosti, kao i konkursi na koje je Vijeće u postupku izbora, izdavalo mišljenje i utvrđivalo prioritete za pristigle projekte:

- Članovi Izvršnog odbora Bošnjačkog nacionalnog vijeća su razmatrali i dali saglasnost na tekst Javnog konkursa i donijeli odluku za raspisivanje Javnog konkursa za dodjelu sredstava iz budžeta Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za podsticanje projekata od općeg interesa za Bošnjake koje realiziraju pravna i fizička lica;
- Članovi Izvršnog odbora Bošnjačkog nacionalnog vijeća su razmatrali i dali saglasnost za projekte koje je izradila stručna služba Vijeća za tradicionalne manifestacije kojima se Vijeće prijavljuje na Konkurs u oblasti savremenog stvaralaštva, a koji doprinose unapređenju kulturnih djelatnosti nacionalnih manjina u Republici Srbiji u 2022. godini i to:

1. Likovna kolonija „SJENICA 2022“;
2. Smotra bošnjačkih narodnih igara SBONI 2022;
3. Festival sandžačke sevdalinke FESS 2022;
4. Sandžački književni susreti SAKS 2022.

C. KOORDINACIJA I URED ZA KOORDINACIJU BOŠNJAČKIH VIJEĆA

Rukovodstvo Bošnjačkog nacionalnog vijeća je redovno prisustvovalo sjednicama Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i Ureda za koordinaciju bošnjačkih vijeća i u skladu sa situacijom u vezi pandemije održavalo redovne kontakte i online sastanke.

1. SJEDNICE KOORDINACIJE NACIONALNIH SAVETA

- Sjednica Koordinacije nacionalnih saveta nacionalnih manjina (ZOOM, 21. 02. 2022).
- Sjednica Koordinacije nacionalnih saveta nacionalnih manjina (BGD, 27. 05. 2022).
- Sjednica Saveta za nacionalne manjine (BGD, 27. 05. 2022).

Nacionalni saveti kroz rad Koordinacije nacionalnih saveta nacionalnih manjina sprovode veliki broj aktivnosti koje zahtijevaju zajednički rad više ili svih nacionalnih saveta. Na sjednicama se usaglašavaju aktivnosti koje sprovode svi nacionalni saveti iz raznih oblasti, te usaglašavaju odgovori i aktivnosti po zahtjevima od strane državnih organa ili međunarodnih organizacija.

2. SJEDNICE UREDA KOORDINACIJE BOŠNJAČKIH VIJEĆA

- 9. sjednica Ureda za koordinaciju bošnjačkih vijeća (13. 05. 2022, Mostar, BiH). Na sjednici je utvrđen zajednički program obilježavanja 28. septembra – Dana Bošnjaka, kao zajednička manifestacije Ureda za koordinaciju bošnjačkih vijeća u 2022. godini. Domaćin proslave je bilo Bošnjačko nacionalno vijeće u Republici Srbiji.

U organizaciji Ureda koordinacije bošnjačkih vijeća održana je i tribina „Položaj Bošnjaka u državama u regionu“, na kojoj su učestvovali predstavnici Ureda.

III. REDOVNE AKTIVNOSTI VIJEĆA

Bošnjačko nacionalno vijeće je u cilju ostvarivanja prava, a na osnovu ovlaštenja koja su mu zakonima data, realizovalo različite projekte iz oblasti obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma.

Vijeće je radi unapređenja rada adekvatno radilo na razvijanju saradnje sa drugim nacionalnim savetima, međunarodnim i domaćim organizacijama, udruženjima, društvima te u tom cilju organiziralo, uzelo učešće u organizaciji i prisustvovalo na brojnim aktivnostima.

A. NACIONALNI DANI I TRADICIONALNE MANIFESTACIJE

U oblasti zaštite i unapređenja kulture Bošnjaka, Vijeće je organiziralo proslave i manifestacije u okviru obilježavanja značajnih datuma bitnih za Bošnjake:

1. FEBRUAR – DAN NOVINARA SANDŽAKA

- Tribina: „Važnost slobodnih medija danas“; predavač: prof. dr. Živorad Milenović, učesnici tribine bili su prof. dr. Smiljana Milinkov, novinarka, Ana Lalić, novinarka, Amela Bajrović, novinarka, Muhedin Fijuljanin, potpredsjednik Vijeća.
- Dodjela nagrade novinaru godine u Sandžaku povodom Dana sandžačkog novinarstva.

21. FEBRUAR – DAN ŠKOLSTVA NA BOSANSKOM JEZIKU U SANDŽAKU

- Seminar: „Didaktičko-metodički modeli odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi“, predavač: prof. dr. Živorad Milenović.
- Promocija priručnika „Kratke crtice iz prošlosti Bošnjaka – historijski priručnik“, autori: prof. dr. Izet Šabotić i mr. Mirza Čehajić.
- Literarni konkurs i dodjela nagrada najbolje plasiranim učesnicima literarnog konkursa „Moj bosanski moje bogatstvo“.
- Emitovanje časa „Proces nastajanja bošnjačke nošnje“ u povodu obilježavanja Dana školstva na bosanskom jeziku.

11. MAJ – DAN BOŠNJAČKE NACIONALNE ZASTAVE

- Predavanje „Najčešće greške koje oštećuju razvoj djeteta; Kako pokrenuti skrivene potencijale naše djece“, dr. Ranko Rajović, autor, predavanje realizovani u Sjenici i Novom Pazaru.
- Izložba slika 5. saziva likovne kolonije Sjenica 2022 i Promocija knjige *Prijepolje u prošlosti i sadašnjosti*, autora Nadira Dacića, DK Prijepolje.
- Promocija knjige „Nacionalno blago Bosne i Hercegovine“, Kulturni centar Novi Pazar.
- 12. redovna sjednice Bošnjačkog nacionalnog vijeća.
- Svečano podizanje zastave na platou ispred Bošnjačkog nacionalnog vijeća i Smotra bošnjačkih narodnih igara SBONI 2022, Gradsko šetalište Novi Pazar.

11. JUL – DAN SJEĆANJA NA GENOCID U SREBRENICI

- Izložba „Podsjećanje“, autora Admira Delića, novinara i ilustratora, posvećena žrtvama stradanja u genocidu u Srebrenici.
- Podjela cvjetića Srebrenice građanima Sandžaka.

6. SAZIV LIKOVNE KOLONIJE SJENICA 2022 (Sjenica, Hotel Borovi 10–15. avgusta 2022. godine)

- 8 umjetnika iz Sandžaka, Crne Gore, Republike Turske i predstavnica Slovačkog nacionalnog vijeća iz Srbije.

28. SEPTEMBAR – DAN BOŠNJAKA

- Izložba slika sa likovne kolonije „Sjenica 2022“ BNV.
- Svečana akademija povodom obilježavanja 28. septembra – Dana Bošnjaka, BNV „29 godina od vraćanja narodnog imena Bošnjak 28. 09. 1993 – 28. 09. 2022. godine“.
- Promocija Zbornika „ZAVNOS – historijske okolnosti autonomije Sandžaka“, BNV.
- Seminar – Pravopisna norma bosanskog jezika, u Tutinu.

25–27. OKTOBAR – DANI SAMOOPREDJELJENJA

- Promocija knjige „Aćif ef. Hadžiahmetović Bljuta: Velikan Sandžaka“, autora Ismeta Azizija, u Glavnom uredu Vijeća.
- Izložba: „Bosanski jezik kroz historiju“ u Novom Pazaru u Velikoj sali Glavnog ureda Vijeća i na Gradskom šetalištu u Novom Pazaru.
- Izložba slika sa Likovne kolonije „Sjenica 2022“ u Galeriji Spirala u Priboju.
- Promocija naučnog rada *Položaj Bošnjaka u Srbiji poslije 2000. godine*.

20. NOVEMBAR – DAN SANDŽAKA

- Dodjela književne nagrade „Pero Ćamila Sijarića“ Marufu Fetahoviću.
- Promocija Interpretacija iz bošnjačke književnosti.
- Odlazak delegacije Vijeća u Pljevlja i polaganje cvijeća kraj spomen-ploče posvećene osnivanju ZAVNOS-a.

B. ZNAČAJNE AKTIVNOSTI VIJEĆA

Bošnjačko nacionalno vijeće su tokom 2022. godine posjetili predstavnici domaćih i međunarodnih institucija, ambasada i organizacija, a također i predstavnici Vijeća su posjetili institucije, međunarodne i domaće institucije i organizacije, te održali sastanke sa ambasadorima i predstavnicima mnogih organizacija.

1. POSJETE AMBASADORA/MINISTARA

- Sastanak sa delegacijom Ambasade Švajcarske (01. 03. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima ODHIR – Misije za posmatranje predsjedničkih i prevremenih parlamentarnih izbora 2022. u Srbiji (08. 03. 2022. godine).
- Posjeta predstavnika Ambasade Holandije (21. 03. 2022. godine).
- Sastanak u Konzulatu Republike Turske u Novom Pazaru (29. 03. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima Ambasade R. Njemačke (BNV, 19. 05. 2022. godine).
- Posjeta Mateje Norčić-Štamcar, zamjenice ambasadora Delegacije Evropske unije u Srbiji (BNV, 26. 05. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima OEBS-a (BNV, 01. 06. 2022. godine).
- Posjeta šefa Misije OEBS-a u Srbiji (BNV, 16. 06. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnikom u Ambasadi SAD, Michael Kelleher (BNV, 16. 06. 2022. godine).
- Posjeta Šefa Misije Savjeta Evrope u Beogradu (BNV, 20. 07. 2022. godine).
- Posjeta ministricе vanjskih poslova BiH, dr. Bisere Turković (BNV, 24. 08. 2022. godine).
- Posjeta nj. e. Anka Konrad ambasadorke Savezne Republike Nemačke u Srbiji (BNV, 18. 10. 2022. godine).
- Sastanak sa predsjednikom Skupštine Republike Turkiye, gospodinom Mustafom Šentopom (Beograd, 08. 12. 2022. godine).

2. POSJETE I SASTANCI SA PREDSTAVNICIMA INSTITUCIJA I ORGANIZACIJA

- Sastanak sa Gordanom Čomić, ministricom za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog (Beograd, 19. 01. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima Instituta „Ibn-sina“ (BNV, 21. 01. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima CRS (BNV, 17. 02. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima Kancelarije Ujedinjenih nacija u Beogradu (BNV, 24. 02. 2022. godine).
- Sastanak u Ministarstvu kulture i informisanja (BG, 28. 02. 2022. godine).

- Radni sastanak Promocija različitosti i ravnopravnosti u Srbiji Zajednički program Evropske unije/Saveta Evrope „Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey – Faza II”, Sastanak zajednički organiziraju Ministarstvo za ljudska imanjinska prava i društveni dijalog i Savet Evrope u Srbiji (25. 03. 2022. godine).
- Posjeta delegacije iz Republike Turske (BNV, 12. 04. 2022. godine).
- Posjeta delegacije Krug 99 (BiH) (BNV, 12. 05. 2022. godine).
- Sastanak sa direktoricom Doma kulture u Prijepolju (BNV, 27. 05. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima Ministarstva za ljudska i manjinska prava (BNV, 17. 06. 2022. godine).
- Sastanak sa gradonačelnikom Amana (BNV, 27. 06. 2022. godine).
- Obilježavanje 100 godina od stravičnog zločina (Starčević, 08. 07. 2022. godine).
- Sastanak sa predsjednikom općine Prijepolje (Prijepolje, 27. 07. 2022. godine).
- Sastanak sa predsjednikom općine Nova Varoš (Nova Varoš, 27. 07. 2022. godine).
- Sastanak sa predsjednikom općine Priboj (Priboj, 01. 08. 2022. godine).
- Sastanak sa predsjednikom općine Tutin (Tutin, 05. 08. 2022. godine).
- Sastanak sa zamjenikom konzula R. Turske u Srbiji (BNV, 10. 08. 2022. godine).
- Sastanak za popis 2022. (Grad NP, 11. 08. 2022. godine).
- Sastanak sa predsjednikom Republike Turske, Redžepom Tajjipom Erdoganom, u Beogradu, (07. 09. 2022. godine).
- Sastanak sa predstavnicima NAŠA Inicijativa (BNV, 17. 09. 2022. godine).
- Sastanak sa Komitetom eksperata Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima Saveta Evrope (Beograd, 27. 10. 2022. godine).
- Sastanak sa Ćataj Kilićem, šefom Komisije za spoljne poslove R. Turske (Beograd, 01. 12. 2022. godine).
- Prijem Harisa Plojovića (BNV, 02. 12. 2022. godine).

3. TRIBINE I KONFERENCIJE

- Seminar u organizaciji Republičkog zavoda za statistiku u prostorijama Glavnog ureda Vijeća vezano za popis stanovništva; predavači: Snežana Lakčević, Milivoje Grbović i Ljiljana Đoređević, 13. 01. 2022. godine.
- Tribina – Važnost slobodnih medija, 01. 02. 2022. godine.
- Seminar „Ostvarivanje manjinskih prava na lokalnom nivou“, predavači: Aleksandar Popov, Jelena Perković i Rober Sepi, 14. 02. 2022. godine.
- Seminar za odgajateljice na temu: „Realizacija povremenih projektnih aktivnosti prema inovativnim sistemima i didaktičko-metodičkim modelima odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi“, predavač: prof. dr Živorad Milenović, Učiteljski fakultetu Prizrenu, 19. 02. 2022. godine.

- Regionalna konferencija „Očuvanje kulture Hrvatske zajednice i ostalih manjinskih zajednica u RS Makedoniji“, Skoplje, 02. 06. 2022. godine.
- Predstavljanje projekta „Jedna priča jedna žena“, Priština, 17. 06. 2022.
- Bajramski prijem i izložba slika, BNV, 09. 07. 2022.
- Tribina: Suočavanje sa prošlošću i izgradnja poverenja, Grad Novi Pazar, 28. 07. 2022.

4. SVEČANOSTI I AKADEMIJE

- Obilježavanje godišnjice od zločina u Štrpcima, 27. 02. 2022.
- Svečana akademija: „20 godina Univerziteta u Novom Pazaru“, NP, 04. 05. 2022.
- Osnivanje Fondacije Rafet Husović, Rožaje, 02. 04. 2022.
- Svečani prijem povodom Dana grada Novog Pazara, KCNP, 20. 04. 2022.
- Svečano otvaranje kulturno-edukativnog centra IGMG Balkans i Udruženja za pomoć i socijalnu podršku Hasene Balkans u Novom Pazaru, 07. 05. 2022.
- Svečana akademija „27 godina Muzeja u Novom Pazaru“, NP, 27. 06. 2022.
- Svečana sjednica Skupštine općine Prijepolje, Prijepolje, 07. 07. 2022.
- Sjećanje na 15. juli – Dan demokratije i nacionalnog jedinstva, NP, 15. 07. 2022.
- Generalni konzulat R. Turske – NP: Ceremonija obilježavanja Dana demokratije i nacionalnog jedinstva, KCNP, 15. 07. 2022.
- Karavan dobra – Jedno smo, Prizren, 18. 07. 2022.
- Koncert KUD Mirko Srzentić i KUD Vrelo Ibra, Rožaje, 24. 07. 2022.
- Dan općine Petnjica, Petnjica, 04. 08. 2022.
- Otvaranje Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine, NP, 23. 08. 2022.
- Manifestacija „Sevdah uz ružu“, Dom kulture Prijepolje, 30. 08. 2022.
- Svečana akademija povodom obilježavanja 28. septembra – Dana Bošnjaka, BNV, 28. 09. 2022.
- 99. godišnjica osnivanja Republike Turske u Novom Pazaru, NP, 29. 10. 2022.
- Deset godina rada Hora Stambol, KCNP, 06. 11. 2022.
- Dodjela nagrade „Pero Ćamila Sijarića“, BNV, 19. 11. 2022.
- Odlazak delegacije BNV u Pljevlja, Pljevlja, 20. 11. 2022.

5. IZLOŽBE

- Izložba slika „Sjenica 2021“ u Prijepolju, KCPP, 09. 05. 2022.
- Izložba reprodukcija umjetničkih radova: SANDŽAK U STRANOJ KARIKATURI I LIKOVNOJ UMJETNOSTI KRAJEM 19. DO SREDINE 20. VIJEKA, KCNP 02. 08. 2022.
- Izložba slika sa Likovne kolonije Sjenica, BNV, 28. 09. 2022.

- Izložba ilustracija: Bosanski jezik kroz historiju, BNV i Gradsko šetalište NP, 25. 10. 2022.
- Izložba slika sa Likovne kolonije „Sjenica 2022“, PB, 26. 10. 2022.

6. PROMOCIJE

- Promocija priručnika „Kratke crtice iz prošlosti Bošnjaka – historijski priručnik“, BNV, 21. 02. 2022.
- Promocija knjige „Trinaest mladomuslimanskih šehida“, BNV, 05. 03. 2022.
- Promocija knjige „ILAHINAMA“, autor: Feriduddin Muhammaed Attar, BNV, 25. 03. 2022.
- Promocija knjige „Prijepolje u prošlosti i sadašnjosti“, autora dr. Nadira Dacića, PP, 09. 05. 2022.
- Promocija monografije „Nacionalno blago Bosne i Hercegovine“, KCNP, 10. 05. 2022.
- Promocija monografije „Polu vijeka KUD-a Vrelo Ibra“, Rožaje, 22. 07. 2022.
- Promocija knjige „Ponovo rođen“ autora Ensara Begovica, BNV, 06. 08. 2022.
- Promocija knjiga „Beharova sehara“ i „Bošnjačke savremene priče“, BNV, 12. 08. 2022.
- Promocija Zbornika „ZAVNOS – historijske okolnosti autonomije Sandžaka“, BNV, 30. 09. 2022.
- Promocija knjige „Aćif ef. Hadžiahmetović Bljuta: Velikan Sandžaka“, BNV, 24. 10. 2022.
- Promocija naučnog rada „Položaj Bošnjaka u Srbiji poslije 2000. godine“, BNV, 27. 10. 2022.
- Promocija knjige „Robije Alije Izetbegovića“ autora Fikreta Muslimovića i Mustafe Spahića, BNV, 01. 11. 2022.
- Promocija Interpretacija iz bošnjačke književnosti, BNV, 19. 11. 2022.

7. AKTIVNOSTI VIJEĆA

Pored ovih aktivnosti Vijeće je tokom 2022. godine imalo i sljedeće aktivnosti:

- Izrazilo svoj stav povodom nemilih događaja u Priboju i posjetilo građane Priboja ovim povodom – incident u kojem su pripadnici MUP-a Srbije pjevali nacionalističku pjesmu (januar 2022. godine).
- Delegacija Vijeća sastala se sa predsjednikom Vijeća Kongresa bošnjačkih intelektualaca, Nedžadom Mulabegovićem i njegovim saradnicima sa kojim ima dugogodišnju saradnju, 09. 01. 2022.
- Delegacija Vijeća sastala se sa Ramizom Salkićem, potpredsjednikom BiH entiteta Republika Srpska, 10. 01. 2022.

- Delegacija Vijeća sastala se sa ministricom vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, gospođom Biserom Turković, 10. 01. 2022.
- Delegacija Vijeća sastala se sa potpredsjednicom Federacije Bosne i Hercegovine gospođom Melikom Mahmutbegović, 11. 01. 2022.
- Bošnjačko nacionalno vijeće organiziralo je predavanje na temu „Vodič kroz Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2022“ na kojem su učestvovali predstavnici Republičkog zavoda za statistiku, 13. 01. 2022.
- Delegacija Vijeća je posjetila Republiku Tursku, te tokom posjete održala brojne sastanke sa predstavnicima udruženja koja okupljaju građane Republike Turske porijeklom iz Sandžaka, februar 2022.
- U okviru Dana školstva na bosanskom jeziku u Sandžaku, Bošnjačko nacionalno vijeće je predstavilo ugledni čas o načinu izrade nošnje za Bošnjakinje sa naših prostora.
- Vijeće su tokom godine posjećivali učenici škola u Sandžaku u nastavi na bosanskom jeziku u okviru van nastavnih aktivnosti, prisustvovali su izložbama i događajima i aktivnostima koje su realizovane u Vijeću;
- Predstavnik vijeća učestvovao je na naučnoj konferenciji Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu povodom 50. godina postojanja Instituta za jezik, 07. 03. 2022.
- Predsjednica Vijeća učestvovala je na Drugom diplomatskom forumu u Antaliji u Republici Turskoj od 11. do 13. marta 2022. godine i tom prilikom imala brojne sastanke sa raznim predstavnicima stranih država i međunarodnih organizacija. Na Forumu je bila prilika da se u formalnim i neformalnim susretima predstavi Sandžak, ali i opišu društvene i političke prilike u ovoj regiji. Glavna tema Diplomatskog foruma u Antaliji 2022. je „Obnova diplomatije“.
- Delegacija Vijeća na poziv Valije Čanakkalea prisustvovala je svečanoj ceremoniji obilježavanja 107. godišnjice pobjede na Galipolju u Prvom svjetskom ratu i otvaranju najdužeg mosta između Evrope i Azije preko Dardanela, koji će ujedno biti i najduži viseći most na svijetu.
- Predstavnici Vijeća učestvovali su u obilježavanju 18. marta – Dana pobjede na Čanakalama i sjećanje na šehide rata u organizaciji Centra za tursku kulturu Novi Pazar, 18. 03. 2022.
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća na čelu sa predsjednikom Izvršnog odbora, prof. dr. Fahrudinom Mavrićem, prisustvovala je osnivanju Fondacije „Rafet Husović“ u Rožajama, 04. 04. 2022.
- Tokom mjeseca Ramazana Vijeće je organiziralo nekoliko iftara na kojima je ugostilo predstavnike javnog, kulturnog i političkog života Sandžaka, predstavnike firmi u Srbiji, diplomatskih predstavništva, predstavnike opština u Sandžaku i druge uvažene zvanice.
- Bošnjačko nacionalno vijeće je tradicionalno upriličilo prijem povodom Bajrama, na kojem je uručena plaketa Vijeća, Hajrizu Brčvaku preduzetniku i humanisti, iskazujući na taj način veliku zahvalnost gospodinu Brčvaku na humanosti, društvenoj odgovornosti, doprinosu unapređenja privrednog partnerstva građana Sandžaka i Balkana, 02. 05. 2022.

- Delegacija Vijeća prisustvovala je svečanom otvaranju kulturno-edukativnog centra IGMG BALKANS i Udruženja za pomoć i socijalnu podršku HASENE BALKANS u Novom Pazaru, 07. 05. 2022.
- Predsjednica Vijeća sastala se sa premijerom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Fadilom Novalićem, u sjedištu Vlade u Sarajevu, 12. 05. 2022.
- Predstavnik Vijeća učestvovao je u konferenciji „Medijska pismenost i turski jezik u digitalnom dobu“ koju organizira Vrhovni savet za radio i televiziju Republike Turske i Institut Junus Emre u Beogradu, 28. 05. 2022.
- Predstavnik Vijeća učestvovao je na konferenciji „Predstavljenost manjebrojnih zajednica na državnoj i lokalnoj razini“ u Skoplju, koju je u organizaciji Zajednice Hrvata Sjeverne Makedonije, a koji je podržala Agencija za ostvarivanje prava manjebrojnih zajednica Vlade Republike Sjeverne Makedonije, 04. 06. 2022.
- Predsjednica Vijeća učestvovala je i bila je akter projekta „Jedna žena, jedna priča“ koji se realizirao u Prištini, a projekat „Bir kadin, bir hikyaye“ su u partnerstvu realizirala udruženja iz Sandžaka i Sjeverne Makedonije.
- Projekat “Jedna žena, jedna priča” podržalo je Ministarstvo kulture i turizma Republike Turske i Turska agencija za razvoj i saradnju (TIKA) i, kako je poručeno na skupu, „bit će svjetiljka i vodič za mnoge buduće generacije“, 17. 06. 2022.
- Bošnjačko nacionalno vijeće dobitnik je Zahvalnice od Muzeja Ras Novi Pazar za konstantnu podršku radu, povodom obilježavanja 70 godina rada Muzeja, 27. 06. 2022.
- Bošnjačko nacionalno vijeće obilježilo 100 godina od stradanja u Starčevićima, 08. 07. 2022.
- Povodom Bajrama Vijeće je organiziralo tradicionalni bajramski prijem i izložbu ilustracija „Podsjećanje“. Izložba je predstavljena u Vijeću i na panoima na gradskom šetalištu, 09. 07. 2022.
- Delegacija Vijeća 11. jula boravila je u Srebrenici u memorijalnom centru Srebrenica – Potočari, gdje se obilježila 27. godišnjica genocida nad Bošnjacima koji su srpske snage počinile u julu 1995. godine.
- Delegacija Vijeća prisustvovala je obilježavanju 15. jula – Dana demokratije i nacionalnog jedinstva koji organizira Generalni konzulat Republike Turske u Novom Pazaru, 15. 07. 2022.
- Delegacija Vijeća prisustvovala je u Prizrenu događaju „Karavan dobra“ u organizaciji preduzetnika i humaniste Hajriza Brčvaka, 18. 07. 2022.
- Delegacija Vijeća prisustvovala je na manifestaciji „Dani etno kulture – Ibiš Kujević“ u Rožajama. U sklopu aktivnosti ovog kulturno-etnografskog događaja održana je promocija monografije kojom se obilježava pola vijeka od osnivanja KUD „Vrelo Ibra“ i sjećanja na velikog Ibiša Kujevića, 22. 07. 2022.
- Delegacija Udruženja Pokret „Majke enklave Srebrenica i Žepa“ posjetila je Vijeće, na poziv predsjednice Vijeća, 26. 07. 2022.
- Delegacija Vijeća prisustvovala je Svečanoj sjednici Skupštine općine Petnjica koja se organizirala povodom Dana općine Petnjica. Svečanoj sjednici

prisustvovao je i veliki broj sandžačkih književnika i intelektualaca porijeklom iz Bihora i Petnjice, 04. 08. 2022.

- Predstavnici Vijeća prisustvovali su otvaranju Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine u Novom Pazaru. Otvaranje Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine je ostvarenje cilja zacrtanog osnivanjem Vijeća 1991. godine, a potvrđenog inicijativom predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, Šefika Džaferovića, na Dan zastave sandžačkih Bošnjaka, 11. maja 2019. godine, u Novom Pazaru, 23. 08. 2022.
- Predstavnic Vijeća učestvovala je u panel diskusiji u okviru „Letnje škole“ koju su organizirali Centar za napredno istraživanje i Omladinska kulturna asocijacija Bošnjaka „Šadrvan“, 26–28. avgusta u Strugi, u Republici Sjevernoj Makedoniji.
- Predsjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća sa delegacijom iz Sandžaka imala je sastanak sa predsjednikom Republike Turske, Redžepom Tajjipom Erdoganom, u Beogradu, 07. 06. 2022.
- Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća posjetila je Bošnjake dijasporu Sandžaka, Luksemburga, Austrije i Njemačke. Tema razgovora je bila prije svega Popis stanovništva i uspostavljanje saradnje sa dijasporom, od 23. do 25. 09. 2022.
- Delegacija Vijeća posjetila Ministarstvo unutrašnjih poslova u Republici Turskoj, 12. 10. 2022.
- Delegacija Vijeća posjetila je bošnjačkog člana predsjedništva BiH, gospodina Šefika Džaferovića, 27. 10. 2022.
- Predstavnik Vijeća učestvovao je u radu Radne grupe za izradu prijedloga akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u Srbiji, Šabac, 23–25. 2. 2022.

C. KONKURS I PODRŽANI PROJEKTI

1. JAVNI KONKURS ZA PODSTICANJE PROJEKATA OD OPĆEG INTERESA BOŠNJAKA

Bošnjačko nacionalno vijeće je u 2022. godini, raspisalo Javni konkurs za dodjelu sredstava za izradu projekata od opšteg interesa za Bošnjake. Konkurs je raspisan za pravna lica i to za projekte iz oblasti obrazovanja na bosanskom jeziku, kulture Bošnjaka i službene upotrebe bosanskog jezika i pisma. Konkurs je bio otvoren od 08.03.2022. godine do 31.03.2022. godine i na njega je pristiglo ukupno 29 prijava.

Bošnjačko nacionalno vijeće je Rješenjem broj 288-11/2022 od 15.04.2022. godine formiralo Komisiju za dodjelu sredstava pravnim licima za finansiranje ili sufinansiranje projekata od opšteg interesa Bošnjaka, a Komisija je obrazovana putem javnog poziva čiji je zadatak bio da ocjeni projekte koji su pristigli na Javni konkurs za dodjelu sredstava iz budžeta Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Komisija u sastavu dr. Amela Malićević – predsjednik, Selma Ikić i Murat Hodžić je na osnovu kriterijuma navedenih u Javnom konkursu, nakon izvršenog detaljnog pregleda svih pristiglih prijava, sačinila preliminarnu listu izabranih projekata i istu dostavila odborima Vijeća na davanje saglasnosti.

Po dostavljenoj saglasnosti odbora, Komisija je Izvršnom odboru Vijeća dostavila obrazloženja i Prijedlog odluke o izboru projekata, kojim su predloženi projekti za finansiranje odnosno sufinansiranje iz budžeta Vijeća.

Na osnovu Prijedloga Komisije, Izvršni odbor je donio odluku da se podrže 22 projekta od ukupno pristiglih 29 i to 6 iz oblasti Obrazovanja na bosanskom jeziku, 14 iz oblasti Kulture Bošnjaka i 2 iz oblasti Službena upotreba bosanskog jezika i pisma.

IV. USTANOVE VIJEĆA

Vijeće kao osnivač ustanova Zavod za kulturu sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji, Fondacije „Memorijalni centar Hadžet“, Centara za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“ i Ustanove „Sandžačke igre u cilju unapređenja svog rada organiziralo svoj rad kroz partnerski odnos u implementaciji zajedničkih projekata i aktivnosti.

Ustanove svoj rad i aktivnosti baziraju prije svega na aktivnostima i projektima koje sprovodi Bošnjačko nacionalno vijeće, te ove ustanove za svoj rad polažu posebne izvještaje o svom radu.

- **Aktivnosti Centra za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“**

- Centar za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“ je ustanova čiji je osnivač Bošnjačko nacionalno vijeće. Centar ima za cilj stručno usavršavanje i osposobljavanje zaposlenih u odgojno-obrazovnim ustanovama u kojima se održava nastava na bosanskom jeziku, te u skladu sa tim Centar radi na pripremi Programa stručnog usavršavanja u oblasti književnosti i oblasti jezika. Kada je riječ o aktivnostima u oblasti obrazovanja i odgoja, Centar „Isa-beg Ishaković“ saraduje sa Vijećem i u tom pravcu priprema aktivnosti vezane za važne datume i blagdane.

- U okviru obilježavanja *Dana školstva na bosanskom jeziku* održan je seminar, odnosno stručno predavanje za odgajateljice, sa temom „Realizacija povremenih projektnih aktivnosti prema inovativnim sistemima i didaktičko-metodičkim modelima odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi“. Predavač na seminaru bio je prof. dr. Živorad Milenović.

- Stručnim predavanjem u Sjenici i Novom Pazaru, počelo je obilježavanje 11. maja – *Dana bošnjačke nacionalne zastave*. Tema predavanja bila je „Najčešće greške koje oštećuju razvoj djeteta – kako pokrenuti skrivene potencijale naše djece“, a predavač je bio dr. Ranko Rajović. Organizator ovog projekta bio Centar za „Isa-beg Ishaković“. Dr. Ranko Rajović je autor NTC programa, a primarna uloga NTC programa jeste upotreba novih otkrića iz područja neuronauke u učionicama i u svakodnevnom životu. Upravo o tim načinima i programu govorio je dr. Rajović na predavanju pred više od 300 zainteresiranih roditelja, odgajatelja, učitelja.

- Bošnjačko nacionalno vijeće u saradnji sa Centrom za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković“, 1. oktobra 2022. godine, realizirali su u Tutinu program stručnog usavršavanja „Pravopisna norma bosanskog jezika“. Seminar se organizira u okviru programa obilježavanja *28. septembra – Dan Bošnjaka*.

- Planirano je da se pripremi projekat „Jezička kultura – Priručnik“ sa kojim bi se Centar prijavio na konkurs Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog – budžetski fond za manjine, čije se raspisivanje očekivalo tokom 2022 godine. Na pripremi ovog projekta radili su Ersan Muhović i dr. Adnan Bjelak.

– U 2022. godini Centar dobija sredstva na konkursu Ministarstva kulture za realizaciju projekta „Zavoli dječiji svijet“ a u okviru obilježavanja Dječije nedjelje. Centar je ovim projektom stavio poseban akcenat na djecu, predškolce, kojima su poznati izvođači dječijih pjesama iz Bosne i Hercegovine, Latif Močević i Mersiha Močević, izvodeći projekat „Mravko Travko“ predstavili kulturu i običaje bošnjačke tradicije, ali i savremenog doba u kojem djeca odrastaju. Prednost ovog programa u odnosu na ostale koje u Srbiji postoje jer taj što se „Mravko Travko“ izvodi na našem maternjem, bosanskom jeziku. Ekipa Latif i Mravko Travko obišli su predškolske ustanove u Tutinu i Sjenici, a u Novom Pazaru priređen je koncert za predškolce u Bošnjačkom nacionalnom vijeću, koje posjeduje veliku salu. Organizovana je i posjeta Ustanovama za djecu sa poteškoćama u razvoju u Sjenici i Novom Pazaru. Koncerti su održani 5, 6. i 7. oktobra 2022. godine, a preko 350 mališana uživalo je i učilo uz pjesme Latifa i Mravka Travka.

- **Aktivnosti Fondacije „Memorijalni centar Hadžet“**

Fondacija Memorijalni centar Hadžet neprofitna i nestranačka organizacija koja samostalno i sa drugim organizacijama provodi društvene inicijative i kulturne programe. Fondacija je osnovana radi dobročinog ostvarivanja općekorisnih ciljeva. Fondacija je u 2022. godini radila na izradi tri velika projekta, kojim je konkurisala kod Ministarstva kulture i informisanja, Ministarstva pravde i kod Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave.

Fondacija Memorijalni centar Hadžet je u 2022. godini u saradnji sa Bošnjačkim nacionalnim vijećem radila na izradi realizacije sljedećih projekata:

- 25. mart – Fondacija u saradnji sa Naučnoistraživačkim institutom IBN SINA iz Sarajeva organizirala je promociju knjige „Ilahinama“ autora F. M. Atara (Feriduddin Muhammaed Attar), uz podršku Bošnjačkog nacionalnog vijeća. Promocija je održana u Velikoj sali Bošnjačkog nacionalnog vijeća. Promotori na promociji bili su: Hadžem Hajdarević i Mubina Moker. Moderator: Emir Ličina. Stihove iz knjige čitala je Nusreta Brunčević uz muzičku pratnju Fikreta Mekića i Fikreta Mahmutovića, koji su svirali naj i kanun.
- Fondacija Memorijalni centar Hadžet je organizirala promociju knjige AĆIF EF. HADŽIAHMETOVIĆ BLJUTA: VELIKAN SANDŽAKA, autora Ismeta Azizija. Fondacija je bila izdavač knjige i organizator promocije. Promotori: 1. Nedžmedin Spahiu, 2. Hivzo Gološ, 3. Muhedin Fijuljanin, 4. Ismet Azizi i 5. Indira Hadžibulić, moderator.

- **Aktivnosti Ustanove „Sandžačke igre“**

Ustanovu „Sandžačke igre“ je osnovalo Bošnjačko nacionalno vijeće aprila 2018. godine. Cilj Ustanove je obezbjeđivanje ostvarivanja prava pripadnika bošnjačke nacionalne manjine u Srbiji na njegovanje kulture i tradicije. Radi ostvarivanja svojih ciljeva, Ustanova obavlja sljedeće djelatnosti: organizira kulturne manifestacije kojima

se njeguje kultura i tradicija bošnjačke nacionalne manjine u Republici Srbiji, razvija međunacionalna tolerancija, razumijevanje i podstiče razmjenu kulturnih dobara; prikuplja sredstva za organiziranje kulturnih manifestacija kojima se njeguje kultura i tradicija bošnjačke nacionalne manjine u Srbiji, razvija međunacionalna tolerancija, razumijevanje i podstiče razmjenu kulturnih dobara; učestvuje u projektima prekogranične saradnje sa institucijama, organizacijama i fizičkim licima u oblasti kulture; organizira manifestacije iz oblasti sportske kulture kojima se njeguje tradicija bošnjačkog naroda.

Ustanova je formirala radne podgrupe u odnosu na oblasti koje se poklapaju i sa oblastima iz republičke Strategije za sport, a zadatak radnih grupa je da sakupljaju i predstavljaju podatke i analize u oblastima značajnim za sport. Nakon konsultacija i prikupljanja empirijskih podataka, pristupilo se analizi i planiranju realnih ciljeva i konkretnih zadataka za naredni period sa općim ciljem poboljšanja stanja u sportu na teritoriji Novog Pazara, Tutina i Sjenice, Priboja, Prijepolja, Nove Varoši i općina u južnom dijelu Sandžaka.

- **Aktivnosti Zavoda za kulturu sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji**

Zavod za kulturu sandžačkih Bošnjaka je ustanova kulture sandžačkih Bošnjaka koja je osnovana Odlukom Bošnjačkog nacionalnog vijeća 20. septembra 2011. godine. Cilj osnivanja ustanove od njenog osnivanja pa do danas jeste očuvanje, unapređenje i razvoj kulture pripadnika bošnjačke nacionalne zajednice.

Zavod za kulturu sandžačkih Bošnjaka je ustanova koju je Vijeće formalno osnovalo još 2011. godine, i nalazi se u neravnopravnom položaju u odnosu na Zavode koje osnivaju ili su već osnovala vijeća nacionalnih manjina sa sjedištem na teritoriji AP Vojvodine. Od osnivanja više puta kod raznih ministarstava koja su bila nadležna za kulturu i za rad nacionalnih saveta nacionalnih manjina, te od vlada koje su se u tom periodu mijenjale, tražena je pomoć, kako bi se ova važna ustanova našoj zajednici stavila u punu funkciju. Osnovna dva problema sa kojima se ustanova susreće su stabilno finansiranje i pitanje nadležnosti. Zbog svega toga ova ustanova godinama nije mogla raditi u punom kapacitetu.

Zavod je realizovao aktivnosti u okviru obilježavanja 28. septembra – Dana Bošnjaka u Bošnjačkom nacionalnom vijeću, aktivnosti u okviru obilježavanja 25, 26. i 27. oktobra – Dana samoopredjeljenja, kao i aktivnosti u okviru Dana Sandžaka.

Zavod za kulturu sandžačkih Bošnjaka je u 2022. godini objavio treću knjigu iz započete edicije „Interpretacije iz bošnjačke književnosti“ **„Usmena proza Bošnjaka“**, autorice Amire Dervišević, profesorice usmene književnosti na Univerzitetu u Bihaću. Uspješno je promovirana u Bošnjačkom nacionalnom vijeću u okviru obilježavanja 20. novembra – Dana Sandžaka.

Zavod je u saradnji sa Bošnjačkim nacionalnim vijećem i Gradom Novi Pazar realizovao projekat **„ovlaštenja lokalnih vlasti u svim oblastima bitnim za očuvanje nacionalnog identiteta“** i održao seminar na temu *Finansiranje manjinskih prava u oblasti službene upotrebe jezika i pisma, obrazovanja, kulture i informisanja na lokalnom nivou: (mehanizmi, procedure)*.

V. POSEBNI IZVJEŠTAJI

A. OBRAZOVANJE

Sistemskim zakonima u oblasti ljudskih i manjinskih prava, nacionalnih saveta i obrazovanja i odgoja, nacionalnim savetima nacionalnih manjina data su određena ovlaštenja, prava i obaveze u oblasti obrazovanja i odgoja.

Bošnjačko nacionalno vijeće u Republici Srbiji poseban akcenat daje obrazovanju. Najvažnije aktivnosti u vezi sa obrazovanjem su sljedeće:

AKTIVNOSTI VEZANE ZA UDŽBENIKE NA BOSANSKOM JEZIKU – Jedna od aktivnosti Vijeća je davanje saglasnosti na udžbenike, programe nastave i učenja. U okviru svojih aktivnosti Vijeće je za nastavu na bosanskom jeziku u pripremnom predškolskom programu, osnovnim i srednjim školama pripremio 208 udžbenika od kojih su 53 autorska udžbenika i 155 prevedenih udžbenika. S obzirom na to da je Reforma školskog sistema završena, nije bilo potrebe za reformisanjem udžbenika osim što su udžbenik *Digitalni svijet 3. razred* i *Gramatika za 4. razred* imali određene izmjene, kao i udžbenik *Matematika za 1. razred osnovne škole*, izdavačke kuće „Nova škola“.

PROGRAMI NASTAVE I UČENJA – Imajući u vidu da je reforma obrazovanja u Srbiji završena 2021. godine, tokom 2022. godine nismo imali uobičajeno pripremanje prijedloga programa stručnog usavršavanja za osnovnu školu i gimnaziju.

Decembra 2022. godine Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja najavio je reformu programa nastave i učenja za srednje stručne škole, odnosno inicijalno pripremajte PNU za Maternji jezik i književnost i Maternji jezik sa elementima nacionalne kulture. Bošnjačko nacionalno vijeće je već tokom 2021. godine, na prijedlog svog Odbora za obrazovanje, angažovalo radnu grupu koja je uporedo sa PNU za gimnazije već pripremala i prijedloge PNU za Bosanski jezik i književnost za prvi, drugi, treći i četvrti razred srednje stručne škole te slalo na odobravanje *Ministarstvu prosvete*, odnosno *Nacionalnom prosvetnom savetu*. Tokom te procedure odobreni su PNU za I i II razred srednje stručne škole za trogodišnje i četvorogodišnje školovanje. Na korekcije su vraćeni prijedlozi za III i IV razred.

Međutim, krajem ove godine najavljena je reforma koja će obuhvatiti sve PNU za SSŠ i zahtijevat će određene izmjene u samom načinu pripreme i formulaciji PNU, te se očekuje revidiranje postojećih i priprema novih prijedloga za BJK i BJENK.

ŠKOLSKA EVIDENCIJA – U okviru svojih nadležnosti Vijeće je za potrebe školske evidencije dalo na prijevod svu evidenciju i javnih isprava za osnovno obrazovanje i

odgoj u saradnji sa *Prosvetnim pregledom*, a u skladu sa *usvojenim Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije i izdavanju javnih isprava u osnovnoj školi*. S obzirom na to da je ove godine usvajanje Pravilnika kasnilo, samim tim je kasnila i štampa školske evidencije za učenike koji pohađaju nastavu na bosanskom jeziku. Vijeće je reagiralo na taj postupak i uz uvjerenje direktora Prosvetnog pregleda da će vrlo brzo stići i u sandžačke općine školska evidencija, otklonilo taj problem koji je jednako zabrinjavao i roditelje i učitelje i nastavnike.

DRŽAVNA MATURA – Projekat Unapređenje kvaliteta obrazovanja kroz uvođenje ispita na kraju srednjeg obrazovanja – Državna matura Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, koji finansira Evropska unija, ima za cilj da pomogne obrazovnom sistemu Republike Srbije da pripremi i sprovede završne ispite u srednjem obrazovanju.

Vijeće je imenovalo i članove radne grupe koja je tokom cijele godine radila na pripremi zadataka za maturalne ispite na bosanskom jeziku. Grupa za bosanski jezik je predala 252 zadatka gdje su zastupljene sve tri oblasti: jezik, književnost i kultura izražavanja. U predatim zadacima nalaze se zadaci u kojima se ispituju skoro svi standardi postignuća na tri nivoa.

Grupa je izradila i predala i Priručnik za učenike sa relevantnim primjerima zadataka. Pored ovih zadataka, grupa je predala i dva Testa sa Uputstvom za ocjenjivanje koji su namijenjeni za dva pilot testiranja, a članovi grupe Elvira Đekić i Alisa Džemić su prisustvovali i ocjenjivanju zadataka sa prvog pilot testiranja. Grupa u svom punom sastavu je radila i dupli pregled testova sa drugog pilot projekta u kome su učestvovala sve srednje škole u Srbiji, za razliku od prvog pilota kada je bila uključena samo Tehničko-poljoprivredna škola iz Sjenice što se tiče bosanskog jezika i književnosti kao maternjeg jezika.

Zadaci su pregledani po pravilima struke, označeni su zadaci koji odgovaraju programu gimnazija i srednjih stručnih škola i predaju se na dalji pregled recenzentu prof. dr. Seadu Šemsoviću.

Grupa za bosanski jezik u sastavu Elvira Đekić *Tehnička škola* Novi Pazar, Maida Fazlić *Medicinska škola „Dva heroja“*, Azemina Dacić *Tehnička škola* Tutin i Alisa Džemić *Gimnazija* Tutin se sastajala u više navrata u cilju što boljeg kvaliteta zadataka, također, grupa je prošla mnoge obuke online.

Zaključno sa decembrom 2022. godine i svim izvršenim ugovornim obavezama, radna grupa za bosanski jezik u pomenutom sastavu je ovim uspješno završila sve svoje obaveze prema Zavodu za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i odgoja što se tiče Projekta Državne mature.

TAKMIČENJE IZ BOSANSKOG JEZIKA – Kao i ranijih godina takmičenje iz bosanskoga jezika imalo je za cilj da afirmiše najkvalitetnije rezultate u nastavi bosanskoga jezika, da podstakne učenike na sticanje trajnih lingvističkih znanja o maternjem jeziku, kao i da razvije saznanje o značaju književnog jezika i jezičke kulture.

Općinsko takmičenje iz bosanskog jezika održano je 14. 04. 2022. godine u punom kapacitetu u OŠ „Avdo Međedović“ u Novom Pazaru, OŠ „12. decembar“ u Sjenici i OŠ „Rifat Burdžović Tršo“, Tutin. Učešće na takmičenju uzelo je 305 učenika.

Kao i ranijih godina, takmičenje iz bosanskoga jezika imalo je za cilj da afirmiše najkvalitetnije rezultate u nastavi bosanskoga jezika, da podstakne učenike na sticanje trajnijih lingvističkih znanja o maternjem jeziku, kao i da razvije saznanje o značaju književnog jezika i jezičke kulture. Učešće na takmičenju uzelo preko 300 učenika petog, šestog, sedmog i osmog razreda osnovne škole. Republičko takmičenje iz bosanskog jezika održano je 28. maja 2022. godine u organizaciji Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji.

Treće mjesto na republičkom takmičenju osvojilo je 18 učenika, drugo mjesto 6, a prvo mjesto 4 učenika, od ukupno 60 učenika koji su se plasirali uspjehom sa općinskog.

DIPLOME ZA IZUZETAN USPJEH UČENIKA – Bošnjačko nacionalno vijeće je na kraju školske 2021/22. godine nastavilo dodjelu diploma za učenike u nastavi na bosanskom jeziku. Ove godine dodijeljene su i pohvalnice odličnim učenicima u prvom ciklusu osnovnog obrazovanja.

Diploma „Muhamed Hevai Uskufi“ dodijeljena je učenicima za izuzetan opći uspjeh u učenju i primjernom vladanju. Ove školske godine dodijeljeno je 147 Uskufi diploma.

Diploma „Avdo Međedović“ dodijeljena je učenicima za izuzetan uspjeh iz pojedinog nastavnog predmeta koji je izučavan najmanje dvije školske godine. Ove školske godine dodijeljeno je 503 „Avdo Međedović“ diploma.

Ove školske godine podijeljeno je 1.736 pohvalnica.

UČENICI GENERACIJE – Vijeće je i ove godine organiziralo prijem za učenike generacije i tom prilikom uručene su i pohvalnice razrednim starješinama učenika generacije, ali i pohvalnice nastavnicima bosanskog jezika koji su pripremali najbolje učenike za republičko takmičenje iz bosanskog jezika. Na ovaj način Bošnjačko nacionalno vijeće daje punu podršku učenicima i nastavničkom kadru i motivaciju za dalji uspjeh.

Bošnjačko nacionalno vijeće priredilo je svečani prijem za učenike generacije u nastavi na bosanskom jeziku iz cijelog Sandžaka i za dobitnike prva tri mjesta na

republičkom takmičenju iz bosanskog jezika na kojem su najboljima uručeni nagradni vaučeri. Od 37 osnovnih i srednjih škola u Sandžaku u kojima se nastava odvija na bosanskom jeziku, 29 škola za učenika generacije ima učenika koji je u nastavi na bosanskom jeziku.

Na prijemu uručene su i pohvalnice razrednicima učenika generacije.

POSJETE ŠKOLAMA – Vijeće je, tokom 2022. godine, nastavilo sa posjećivanjem škola i kontinuirano održavalo sastanke sa direktorima osnovnih, srednjih škola, kao i predškolskih ustanova. (U okviru redovnih aktivnosti koje se sprovode prije početka upisa prvaka u osnovne i srednje škole.)

Bošnjačko nacionalno vijeće počelo je sa posjetama osnovnim školama u Sandžaku u kojima se izvodi nastava na bosanskom jeziku u okviru kojih se učenicima 6. razreda i nastavnicima historije dodjeljuje *Historijski priručnik – Kratke crtice iz prošlosti Bošnjaka*.

ODRŽANI SASTANCI – U okviru svojih ovlaštenja članovi Vijeća i članovi Odbora za obrazovanje redovno su održavali sastanke sa predstavnicima obrazovno-odgojnih ustanova, a sve u cilju praćenja kvaliteta nastave na bosanskom jeziku.

- Predsjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća, dr. Jasmina Curić, pozvala je direktore srednjih škola na redovni sastanak koji se realizuje u cilju unapređenja obrazovanja na bosanskom jeziku u srednjim školama u Sandžaku. Na sastanku se razgovaralo o aktuelnoj situaciji u školama po pitanju nastave na bosanskom jeziku, planu upisa učenika u srednje škole, ali i o izazovima sa kojima su se škole susretale pri planiranju upisa. Plan upisa učenika u srednje škole pripremaju direktni škola u saradnji sa lokalnim samoupravama, Školskom upravom Novi Pazar, Privrednom komorom te Zavodom za zapošljavanje. Pri planiranju prijedloga plana upisa u srednje škole neophodno je voditi se interesima djece, gdje su kriteriji broj osmaka, realizacija prošlogodišnjeg plana upisa i zahtjevima tržišta. U postupku utvrđivanja broja učenika za upis u školu u kojoj se nastava izvodi na jeziku nacionalne manjine, nacionalni savet nacionalne manjine **daje mišljenje**. Međutim, Bošnjačko nacionalno vijeće ulaže napore da prati i samu pripremu prijedloga plana, odnosno da li direktori vode računa o broju učenika koji osmi razred završavaju u nastavi na bosanskom jeziku, te shodno tom broju da planiraju zadovoljavajući broj odjeljenja u srednjim školama na bosanskom jeziku, pritom vodeći računa i o samoj perspektivnosti srednjoškolskih smjerova.
- Delegacija Vijeća, na čelu sa dr. Fuadom Bačićaninom, potpredsjednikom, posjetila je početkom 2022. godine Institut za jezik u Sarajevu, gdje se sastala sa direktorom instituta dr. Jasminom Hodžićem, dr. Tarikom Čušićem i mr. Aidom Kršo. Cilj sastanka je nastavak saradnje i realiziranje novih aktivnosti

kako bi se snažnije pružila podrška nastavi bosanskog jezika, ali i prilika da kolege nastavnici i profesori iz Sandžaka više učestvuju u naučnim i stručnim skupovima, razmjenjuju znanja i iskustva sa kolegama iz Sarajeva i iz cijele Bosne i Hercegovine.

21. FERBRUAR – DAN MATERNJEG JEZIKA – U okviru obilježavanja 21. februara – Dana maternjeg jezika/Dana školstva na bosanskom jeziku u saradnji sa Centrom za unapređenje obrazovanja i odgoja na bosanskom jeziku „Isa-beg Ishaković” organiziralo je 21. 02. 2022. godine promociju *Historijskog priručnika – Kratke crtice iz prošlosti Bošnjaka* koji će od sada koristiti učenici 6, 7. i 8. razreda osnovne škole. Govornici na promociji bili su prof. dr. Izet Šabotić, mr. Mirza Čehajić, autori Priručnika i dr. Adnan Bjelak.

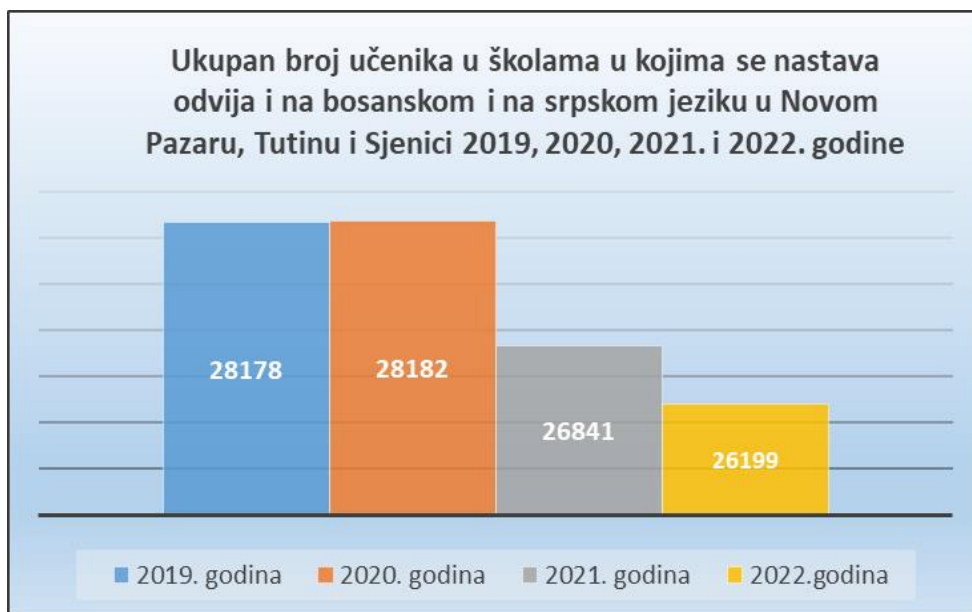
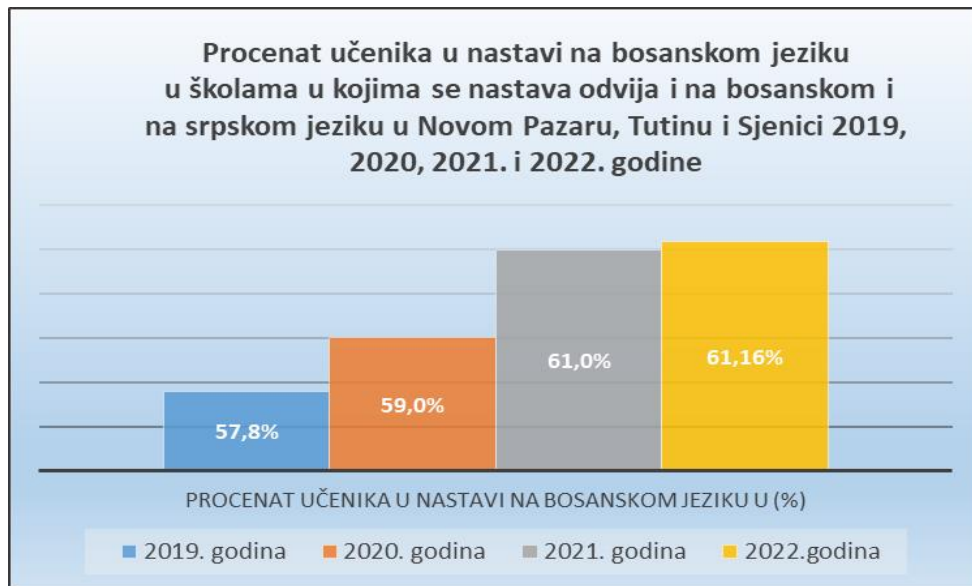
U okviru ovog datuma održan je i seminar za odgajateljice „Inovativni sistemi i didaktičko-metodički modeli odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi“ u okviru obilježavanja Dana maternjeg jezika/Dana školstva na bosanskom jeziku. Predavač na seminaru bio je prof. dr. Živorad Milenović.

Također, povodom Dana školstva na bosanskom jeziku u februaru je premijerno emitovan ugledni čas „Proces nastajanja bošnjačke nošnje“. Čas realiziran u saradnji sa učenicima i profesorima *Škole za dizajn tekstila i kože* i *Extron studio*.

Bošnjačko nacionalno vijeće je u okviru obilježavanja Dana školstva na maternjem jeziku, raspisalo literarni konkurs na temu „Moj bosanski, moje bogatstvo“. Konkurs je bio raspisan od 27. januara do 15. februara 2022. godine i to za učenike sedmog i osmog razreda osnovne i učenike prve i druge godine srednjih škola u Sandžaku u nastavi na bosanskom jeziku. Komisija u sastavu: prof. dr. Nadija Rebronja, predsjednica komisije, Elvira Đekić i Samir Hanuša pregledala je ukupno 94 pristigla rada. Dobitnicima su uručene diplome uz nagradne vaučere u iznosu od 10.000 dinara, 20.000 dinara i 30.000 dinara. Također, nastavnicama čije su učenice osvojile prva mjesta dodijeljena je nagrada u iznosu od 10 000 dinara.

STATISTIČKI PODACI – Nastava na bosanskom jeziku u sandžačkim školama počela je 2013. godine. U 2022/2023. školskoj godini nastavu na bosanskom jeziku pohađa 17.298 učenika u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama u Novom Pazaru, Tutinu, Sjenici i Prijepolju.

Uporedni prikaz učenika u nastavi na bosanskom jeziku u zadnje 4 godine

B. PRAVNA SLUŽBA

Tokom 2022. godine, pravna služba:

- Sastavljala je rješenja, ugovore i druga pojedinačna akta iz radno-pravnih odnosa, pripremala prijedloge odluka Izvršnog odbora, kao i druge pravne akte Vijeća.
- Pripremala je i izrađivala interne opće akte neophodne za redovan rad Vijeća.
- Konstantno pratila promjenu propisa u skladu sa ovlaštenjima koja pripadaju Vijeću iz oblasti obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma, te pružala pravnu pomoć stručnim saradnicima u Vijeću.
- U skladu sa zakonskim obavezama, pripremila je neophodnu dokumentaciju za sprovođenje Popisa osnovnih sredstava u Vijeću zaključno sa danom 31. 12. 2021. godine.
- Pripremila je konkursnu dokumentaciju za Javni konkurs za dodjelu sredstava iz budžeta Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji za podsticanje projekata od općeg interesa Bošnjaka koje realiziraju pravna lica. Pravna služba je pripremila svu prateću dokumentaciju kao i sve ugovore zaključene sa korisnicima sredstava, kao i anekse ugovora, te pružala pravnu pomoć korisnicima sredstava u toku realizacije projekata.
- Sprovodila postupke nabavke dobara i usluga male vrijednosti, kao i postupak javne nabavke.
- Pratila je sudske postupke u kojima je Bošnjačko nacionalno vijeće strana u sporu i pružala neophodne informacije i dokumentaciju punomoćnicima.

Pritužbe upućene Povereniku za zaštitu ravnopravnosti i Zaštitniku građana protiv:

- Ministarstva prosvete i tehnološkog razvoja zbog udžbenika za 8. razred osnovne škole u nastavi na srpskom jeziku u kojima se negira postojanje bosanskog jezika;
- Skupštine opštine Sjenica zbog kršenja zakonske procedure u vezi sa imenovanjem članova školskog odbora u tri škole u kojima se nastava izvodi na bosanskom jeziku;
- Ministarstva unutrašnjih poslova zbog nemogućnost izdavanja javnih isprava Bošnjacima na njima maternjem, bosanskom jeziku.

Rezultati ostvareni putem nezavisnih regulatornih tijela:

Poverenik za zaštitu ravnopravnosti je postupajući po pritužbi Vijeća, dana 17. 03. 2022. godine donio mišljenje sa preporukom da je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja povrijedilo odredbe člana 6. i 24. Zakona o zabrani diskriminacije, te izdao preporuku da preduzme mjere u cilju izmjene sadržaja da Hrvati, Bošnjaci i neki Crnogorci ovaj jezik (srpski) nazivaju hrvatski, bosanski/bošnjački i crnogorski u udžbenicima „Jezičko blago“ izdavača Novi Logos, „Dar reči“ izdavača Novi Logos i „Srpski jezik i jezička kultura“ izdavača EDUKA.

Poverenik je dana 08. 04. 2022. godine obavijestio Vijeće da je Ministarstvo prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja postupilo u skladu sa preporukama Poverenika da se izmjene diskriminatorne podjele jezika, te će sporna definicija biti izmijenjena u novim izdanjima udžbenika, dok će se za postojeće odraditi ispravka u vidu odštampane nove stranice, koja će se pripojiti udžbeniku. Zaštitnik građana je, također, izdao isto mišljenje, te našao da postoji povreda zakona.

Poverenik za zaštitu ravnopravnosti je postupajući po pritužbi Vijeća, dana 15. 03. 2022. godine donio mišljenje sa preporukom po kojem je Skupština opštine Sjenica povrijedila odredbe člana 6. i 24. Zakona o zabrani diskriminacije, te izdao preporuku da Skupština opštine Sjenica otkloni posljedice diskriminatornog postupanja na način što će prilikom imenovanja članova školskog odbora u školama OŠ „12. decembar“, OŠ „Jovan Jovanović Zmaj“ i gimnaziji „Jezdimir Lović“ razmatrati prijedlog Bošnjačkog nacionalnog vijeća i donijeti rješenje sa obrazloženjem. Skupština opštine Sjenica nije postupila po preporukama Poverenika, te je Poverenik dana 12. 05. 2022. godine donio Rešenje o opomeni kojim se izriče mjera opomene Skupštini opštine Sjenica zbog nepostupanja po preporuci Poverenika. Zaštitnik građana je, također, izdao isto mišljenje, te našao da postoji povreda zakona.

Poverenik za zaštitu ravnopravnosti je dao mišljenje u kojem se navodi da nije bilo povrede odredaba Zakona o zabrani diskriminacije, te da je riječ o tehničkoj grešci.

Pravna služba je upućivala zahtjeve za informacije od javnog značaja na različite adrese i obraćala se Povereniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, posebno u vezi sa nacionalnom strukturom zaposlenih u policijskim upravama u Sandžaku kao i povodom javnih konkursa za prijem polaznika na osnovnu obuku policijskih i vatrogasno-spasilačkih jedinica koje raspisuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Pravna služba je uputila dopis Agenciji za privredne registre povodom upisa jezika nacionalne manjine kao bošnjačkog a ne bosanskog jezika, na šta je APR odgovorio da će ispraviti postojeće greške i ubuduće upisivati samo bosanski jezik kao maternji jezik Bošnjaka.

Pravna služba je zahtjevala, u skladu sa zakonom, od Ministarstva unutrašnjih poslova da uvrsti bosanski jezik među jezike nacionalnih manjina prilikom polaganja vozačkog ispita.

C. SLUŽBA INFORMISANJA

Bošnjačko nacionalno vijeće je tokom 2021. godine izdalo više od 170 saopćenja, informacija za javnost i najava za medije. Na internet sajtu Vijeća objavljeno je više od 150 tekstova o aktivnostima i događajima koji su važni za rad BNV-a, te redovno svoje aktivnosti predstavljalo i putem društvenih mreža.

U okviru svojih redovnih aktivnosti, obavještavanja medija, Bošnjačko nacionalno vijeće je redovno održavalo konferencije za novinare i sastanke sa predstavnicima medija i NVO.

VI. PODACI O RADU GLAVNOG UREDA I SLUŽBI VIJEĆA

Bošnjačko nacionalno vijeće tokom 2022. godine redovno izrađivalo izvještaje, presjek stanja, informisanje u vezi sa radom Vijeća, te izradilo više izvještaja, zapisnika, transkripata, obavještenja, pregleda i sl.

Glavni ured i služba Vijeća aktivno radi na transparentnosti Vijeća i u skladu sa tim pokrenuti su i mjesečni susreti sa predstavnicima medija i nevladinog sektora, redovno se ažurira sajt Vijeća, društveni mediji i šalju se saopćenja za javnost.

Bošnjačko nacionalno vijeće je u 2022. godini izradilo preko 950 unikatnih dokumenata (dopisa, informacija, izvještaja i dr. poslatih i primljenih dokumenata), uputilo preko 2000 pojedinačnih imejlova na preko 20.000 imejl adresa, primilo preko 4000 pojedinačnih imjelova (saopćenja, dopisa, poziva, obavještenja, izvještaja i dr.) koji su obrađeni, proslijeđeni, na koje je odgovoreno i sl.

Bošnjačko nacionalno vijeće je tokom 2022. godine poštom redovno slalo sve dopise, obavještenja, izvještaje i sl.

Napomena:

Radno angažovana lica u Glavnom uredu Vijeća čine Stručnu službu koja je, pored navedenih dokumenata, dopisa, odluka, mišljenja i sl. svakodnevno angažovana na dnevnim aktivnostima i poslovima Vijeća.

U svakodnevne aktivnosti spadaju sljedeći poslovi:

- redovno informisanje nadležnih, sekretara, predsjednika Izvršnog odbora, predsjednika odbora o svim obavezama, planiranim aktivnostima, pozivima, dopisima, zahtjevima i sl. kao i pribavljanje odgovarajućeg odgovora, zaključaka, stava i sl. radi realizacije istih i što boljeg rada Vijeća;
- pozivanje, obavještanje i dostavljanje materijala, prosljeđivanje zaključaka i mišljenja organima, predsjednicima odbora i tijela Vijeća, autorima planova i autorima udžbenika, saradnicima, profesorima i nastavnicima i dr.;
- organizacija sastanaka, događaja, manifestacija, skupova i prijema u Vijeću (pozivanje na sastanak, zakazivanje, potvrđivanje, slanje materijala, organizacija sastanka, protokol, uređenje prostora, ozvučenje, pozivanje medija i gostiju, posluženje, realizacija kateringa i prijema, uređenje sale i dr.)
- praćenje svih sastanaka i aktivnosti u Vijeću, izrada izvještaja, slikanje, snimanje, izrada saopćenja i dr.
- preuzimanje obaveza u vezi sa pozivima za sastanke, skupove, manifestacije, seminare i okrugle stolove (potvrđivanje, informisanje, postavljanje na Google kalendar, spremanje materijala, organizacija prijevoza, putovanja i dr.)
- izrada izvještaja, zapisnika, preslušavanje materijala i izrada transkripata i zapisnika, sjednica, sastanaka, skupova i dr.;
- prekucavanje i umnožavanje materijala za potrebe organa Vijeća;

- izrada kompjuterskih priprema za štampu za potrebe Vijeća (pozivnice, čestitke, bilbordi, rolbaneri, table za događaje i manifestacije i dr.)
- redovno provjeravanje pristigle pošte (imjel i poštom, i na pisarnici Vijeća), njihovo zavođenje, umnožavanje kao i obavještanje sekretara Vijeća, predsjednika Izvršnog odbora i predsjednika odbora, odnosno i lica kojima je namijenjeno, u skladu sa potrebama;
- obezbjeđivanje materijalnih sredstava za rad Vijeća, održavanje opreme i kompjutera u Vijeću;
- realizacija plaćanja pristiglih računa i obaveza Vijeća;
- organizacija, zakazivanje, realizacija i pružanje podrške u organizacionom i tehničkom smislu sastancima, skupovima i seminarima;
- u povremene redovne poslove Vijeća spadaju i izrada finansijskih izvještaja za Kancelariju za ljudska i manjinska prava, izrada projekata za Konkurse i sl.
- u tekuće i stalne poslove u Vijeću spadaju i zavođenje svih dokumenata, u elektronskoj i papirnoj formi, kao i uređivanje i sređivanje arhive Vijeća i dokumenata Vijeća, slanje dokumenata Vijeća odgovarajućim institucijama i pojedincima, kao i prosljeđivanje primljenih dokumenata odgovarajućim licima u Vijeću i telefonska komunikacija u vezi sa sastancima, obavezama i sl.
- Stručnu službu Vijeća čine saradnici za oblast obrazovanja, kulture, službene upotrebe jezika i pisma, informisanje, pravne službe koja su, također, i pripremila ovaj izvještaj.

U Novom Pazaru,
05. 02. 2023.godine

Izvještaj sačinila
administracija Vijeća

Bošnjačko nacionalno vijeće u Republici Srbiji
za stručne službe
Samer Jusović, sekretar